

ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ЗАСТРАХОВАНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА НА ПРЕВОЗВАЧА ПО ШОСЕ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) По тези Общи условия „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРОИНС“ АД, наричано по-нататък „застрахователят“, сключва договори за застраховка срещу рискове, свързани с извършването на превоз на товари с пътни превозни средства.

(2) Застрахователният договор се сключва с юридическо лице или дееспособно физическо лице, наричано „застрахованец“, което при условията на договора може да бъде и застрахован.

(3) Застрахован може да бъде само лице, което е действително и трайно установено на територията на Република България и което се нуждае от защита на собствената отговорност по повод на извършваната от него дейност като превозвач по смисъла на Закона за автомобилните превози.

(4) Със застрахователния договор застрахователят се задължава срещу платена застрахователна премия да покрива предвидените в договора рискове и при реализирането на някой от тях, ако е лице застрахователно събитие, да плати застрахователно обезщетение в границите на определената в договора застрахователна сума (лимит на отговорност) в съответствие с настоящите Общи условия и уговореното в договора.

II. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Чл. 2. Указаните по-долу думи и изрази са употребени в застрахователния договор и в тези Общи условия в следния смисъл:

1. **„Застрахователно събитие“** е настъпването на покрит риск по застрахователния договор в периода на застрахователното покритие.

2. **„Товар“** е стока, багаж или друго имущество, което е прието за превоз от застрахования срещу заплащане.

3. **„Моторно превозно средство (МПС)“** е пътно превозно средство, снабдено с двигател за придвижване, което е регистрирано по законоустановения ред в Република България и е предназначено изключително за превоз на товари и/или за теглене на ремарке. За „собствено“ се смята само МПС, което е регистрирано като собственост на застрахования. За „наето“ се смята МПС, което е регистрирано като собственост на лице, различно от застрахования, и е предадено на разположение на застрахования по силата на договор за наем или лизинг.

4. **„Ремарке“** е пътно превозно средство без двигател за придвижване, което се тегли от МПС и е предназначено изключително за превоз на товари. Към ремаркетата се причисляват и полуремаркетата. За „чуждо“ се смята всяко ремарке, което е регистрирано на името на трето лице и за определен период от време е предадено на разположение на застрахования на базата на приемно-предавателен протокол или друг писмен акт, включително всякакъв транспортен документ, в който се съдържа информация за техническото състояние на ремаркетото към датата на съставяне на писмения акт.

5. **„Водач“** е лице, което чрез трудов договор е ангажирано от застрахования да управлява МПС, дори за кратък период, включително като пътува в МПС, за да бъде на разположение при необходимост да го управлява. За „правоспособен“ се счита само водач, който отговаря на нормативните изисквания за минимална възраст и притежава валидни (с неизтекъл срок на валидност) документи, удостоверяващи неговата професионална компетентност, а именно:

а) свидетелство за управление на МПС от съответната категория;
б) удостоверение за психологическа годност и карта за квалификация – ако водачът управлява МПС с максимално допустима маса над 3,5 тона;
в) сертификат за водач на МПС – ако водачът е гражданин на държава, която не е член на ЕС;

г) ADR-удостоверение – ако водачът управлява МПС, превозващо опасни товари съгласно класификацията на Европейската спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR).

6. **„Нетрайни стоки“** са свежи, охладени или замразени храни, лекарствени препарати или други товари, чиито качествени показатели могат да се влошат под въздействието на топлината или студа или от промяна във влажността на въздуха, когато не се съхраняват и транспортират при определен микроклимат в термоизолирани превозни средства.

7. **„Еврогабаритен товар“** е всеки товар, който не се вмести в стандартен 40-футов многоцелеви контейнер или е с тегло над 20 тона.

8. **„Забава при доставянето“** има при недоставяне на определен товар в уговорения за това срок или, ако такъв срок не е уговорен, когато действителното времетраене на превоза надвиши обичайно необходимото време, за което такъв превоз би бил извършен нормално от застрахования с оглед на обстоятелствата и с грижата на добър търговец. Забава при доставянето има и в случаите на частично натоварване, ако времето за набиране на цял товар при нормални условия бъде надхвърлено. Забавата при доставянето се смята за значителна, когато срокът, в който е уговорено да се достави товарът, бъде надвишен с повече от 48 часа.

9. **„Груба небрежност“** е неполагане грижата на добрия търговец от страна на застрахования, която грижа включва определена степен на старание, внимание, напрежение на волята, както и знания, умения, определен интелектуален и физически потенциал, вложени от застрахования в качеството му на превозвач.

10. **„ТИР-паркинг“** е обозначено и оградено паркингово съоръжение за пътни превозни средства, на чиято територия са създадени подходящи битови условия за почивка на водачите.

11. **„Охраняем паркинг“** е специално паркингово съоръжение, което е снабдено със система за контрол на достъпа посредством жива охрана и/или система за видеонаблюдение.

12. **„Разчетна парична единица“** е специалното право на тираж, както то е определено от Международния валутен фонд (МВФ).

13. **„Застрахователен период“** е периодът, за който се определя застрахователна премия, който период е една година, освен ако премията се определя за по-кратък срок.

III. ОБЕКТ НА ЗАСТРАХОВАНЕ. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ

Чл. 3. Обект на застраховане по застрахователния договор е отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени вреди при извършването на превози на товари по шосе, за които вреди застрахованият отговаря съгласно:

1. Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки (Конвенция CMR) – при извършването на международни превози;
2. Българското законодателство – при извършването на вътрешни превози в Република България;
3. законодателството на държавата, в която е настъпила вредата – при извършването на каботажни превози.

Чл. 4. (1) Съгласно настоящите Общи условия застрахователят покрива отговорността на застрахования за цялостна или частична загуба или повреда на товар, настъпила в периода от приемането му за превоз от застрахования до момента на доставянето му на крайния получател или предаването му на последващ превозвач.

(2) Срещу заплащане на допълнителна премия застрахователят може да осигури покритие и за един или повече от следните рискове:

1. значителна забава при доставянето – покриват се само преките вреди от значителна забава при доставянето на товар, при условие че в превозния договор (товарителницата) е уговорен разумен срок за извършването на превоза с оглед на обстоятелствата;
 2. загуба или повреда на чуждо ремарке, настъпила вследствие на:
 - а) пътнотранспортно произшествие (ПТП) или
 - б) пожар, възникнал от източник извън ремаркетото, или
 - в) кражба на територията на ЕС.
 3. необходими разходи.
- (3) Освен ако е уговорено друго, за необходими разходи по ал. 2, т. 3 се смятат единствено разумно и целесъобразно направените от застрахования разходи за:

1. предотвратяване на загуба или повреда на товар при прекъсване на превоза поради възникнала по време на движение повреда или неизправност на превозното средство, в това число и разходи за:
 - а) съхранение и отговорно пазене на товара за срок до 48 часа от възникването на неизправността или повредата;
 - б) претоварване на товара на друго превозно средство с цел продължаване на превоза.
2. събиране, извозване и унищожаване на повреден товар в изпълнение на заповед (нареждане) от компетентен орган или на нормативна разпоредба;
3. отстраняване на повреден товар, който получателят е отказал да приеме и поради това е останал в превозното средство, включително на остатъци от товара, ако повредата му се дължи на застрахователно събитие.

Чл. 5. (1) За покрити по застрахователния договор се смятат само рисковете, договорени между страните и изрично посочени в него.

(2) На обезщетяване по застрахователния договор подлежат само имуществените вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователно събитие.

(3) Застрахователният договор има действие само по отношение на посочените в него видове превози, които са започнали в срока му и се извършват от застрахования с посочените в договора собствени или наети МПС, както и с теглени от тях ремаркета, които ремаркета може и да не са посочени в договора.

(4) Периодът на застрахователното покритие за всеки отделен превоз започва от момента на приемането от застрахования на товара или на първата по ред пратка товари при групажен транспорт, продължава през времетраенето на превоза и завършва с доставянето на товара, съответно на последната пратка товари, дори и това да е станало след прекратяването на застрахователния договор.

(5) Освен ако е уговорено друго, застрахователното покритие започва след заплащането на дължимата премия по договора или на първата вноска по нея – при разсрочено плащане на премията.

IV. ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНОТО ПОКРИТИЕ

Чл. 6. (1) От обхвата на застрахователното покритие са изключени превозите:

1. на живи животни, вещи при промяна на местожителство и тленни останки;
2. на опасни товари от Клас 7 по класификацията на ADR, както и на изделия, които съдържат или са изработени от азбест;
3. на наркотични и упойващи вещества, които не са разрешени за употреба като лекарствени средства;

4. на предмети с особен вид и стойност като банкноти, монети, пощенски марки, ценни книжа, благородни метали, скъпоценни камъни, ръкописи, документи от всякакъв вид, произведения на изкуството и други подобни;
5. попадащи в обсега на международните пощенски конвенции;
6. които не са обявени пред застрахователя в уговорения срок, ако има такава уговорка между страните по договора;
7. извършени:

- а) без редовно издадени транспортни документи или с помощта на превозно средство, което не е вписано в документите за съответния превоз;
- б) в нарушение на международни разпоредби или на разпоредбите на отделна държава, включително на такива, с които се налагат търговски или други ограничения относно превоза на товари по шосе;
- в) без лиценз или разрешително за извършване на превоз на товари, ако притежаването на такъв лиценз или разрешително се изисква съгласно българския закон, законодателството на държавата, в която е настъпила вредата, или по силата на международни договори, по които Република България е страна;
- г) с помощта на превозни средства, които не са предназначени за превоз на товари или са технически неизправни съгласно действащите нормативни разпоредби.

(2) От обхвата на застрахователното покритие са изключени всякакви косвени вреди, както и вредите, произлезли от:

1. йонизиращо лъчение (радиация) или радиоактивно замърсяване, причинено от каквото и да е ядрено гориво или ядрен отпадък или при изгарянето на ядрено гориво;
2. вредните и замърсяващи свойства (радиоактивност, токсичност, избухливост и т. н.) на каквото и да е ядрено съоръжение (реактор, инсталация и др.), негов компонент или радиоактивен материал;
3. каквото и да е химическо, биологическо, биохимическо или електромагнитно оръжие или от каквото и да е оръжие или устройство, използващо радиене/синтез на атоми или атомни ядра или друга подобна реакция, или радиоактивна сила, или радиоактивно вещество;
4. тероризъм, терористичен акт или антитерористична операция;
5. каквото и да е взривно устройство или оръжие, в т. ч. торпедо, снаряд, бойна мина, бомба, бойна ракета и т. н.;
6. пленяване, завземане, арест, конфискация, реквизиция, национализация, отвлечане, задържане или опит за извършването на някое от тези действия;
7. груба небрежност или виновно действие или бездействие, в това число и умислено, на застрахования, неговите служители или други лица, които го представляват и чиито услуги са използвани при извършването на превоза, по време на който са настъпили вредите;
8. химическо замърсяване или бактериално (биологично) заразяване;
9. фабричен (производствен) дефект на товар или превозно средство;
10. плесен, ларви, насекоми, паразити, птици или животни;
11. естеството или особените свойства на някои видове товари, застрашени било от цялостно или частично изгубване поради разпиляване, изтичане, изпаряване, естествена фира и т. н., било от повреда, като счупване, ръжда, изсушаване, гниене, спичане, свиване, ферментация, самозапалване, самовзривяване, разпадане, стареене, вмирсване или от действията на червеи или гризачи;
12. естествените колебания на температурата и влажността на въздуха или от други атмосферни влияния;
13. измама или грешка, която според закона се приравнява на измама, когато измамата или грешката е дело на застрахования, негов служител или трето лице, към услугите на което застрахованият е прибягнал във връзка с изпълнение на конкретен договор за превоз;
14. загубване или неточно използване на документи, които са посочени в товарителницата и я придружават или са били предадени на ръка на застрахования или на лице, действащо за негова сметка;
15. транспортирането на едросабаритен товар по маршрут, който не е съгласуван с компетентните органи, когато такава съгласуване се изисква по закон;

16. недостатъчна, неподходяща, дефектна или липсваща опаковка при товари, които поради самото си естество са изложени на разваляне, разпичане или повреда, когато не са опаковани или са лошо опаковани;

17. неправилно, неточно или непълно обозначаване или номериране на товарни пратки (колету);

18. извършването на превози с превозни средства, оборудвани да предпазят товарите от влиянието на топлината, студа, температурните промени или от влажността на въздуха, когато застрахованият не е взел всички мерки, които е бил длъжен да вземе с оглед на обстоятелствата, относно избора, поддържането и употребата на тези оборудвания или не е спазил специалните нареждания, дадени от изпращача;

19. неправилно пакетиране, натоварване, подреждане, уплътняване, укрепване или разтоварване на товар от страна на изпращача или получателя или на лице, действало за сметка на изпращача или получателя;

20. извършването на част от превоза по море, железница, вътрешен воден път или по въздуха, ако вредите не са били предизвикани от действие или бездействие на застрахования и се дължат на причина, която е могла да настъпи само по време и вследствие на неавтомобилния превоз;

21. доставянето на товар на неговия получател без заплащане на наложени плащания, които застрахованият е трябвало да събере от получателя съгласно уговореното в товарителницата;

22. действия или бездействия на водач, който при изпълнението на конкретен превоз е управлявал МПС:

а) без почивка повече от 5 последователни часа или

б) след употреба на алкохол с концентрация в кръвта над допустимата по закон норма или под въздействието на наркотично вещество или на негов аналог, или

в) без да е правоспособен.

23. война, гражданска война, революция, въстание, метеж, граждански вълнения, породени от военни действия, или каквито и да било враждебни действия на или срещу воюваща страна;

24. стачки, локаут, работнически протести, бунтове, гражданско неподчинение и други подобни;

25. употребата на подземно-транспортна техника за натоварване или разтоварване на товар;

26. неизпълнение от страна на застрахования на нареждания, които са му дадени от лицето, което има право да се разпоряди с конкретен товар, или настъпили вследствие на изпълнението на такива нареждания без застрахованият да е изискал представянето на първия екземпляр от съответната товарителница;

27. ПТП, за чието настъпване застрахованият няма вина;

28. изпълнението на съвместен превоз, ако вредите са причинени по вина на някой от другите превозвачи;

29. взривяване, палеж или вандализъм;

30. лице, което е проникнало в товарното отделение на превозно средство с намерение да се укрие или да премине незаконно през държавна граница;

31. кражба на товар от или заедно с превозното средство, извършена докато превозното средство е престоявало, в това число за натоварване или разтоварване, без постоянен надзор или извън границите на товарен пункт, бензиностанция, охраняем паркинг, ТИР-паркинг, граничен пункт или митнически склад;

32. кражба на товар или превозно средство, извършена чрез употребата на сила или заплашване;

33. забава при доставянето, освен ако вредите се дължат на значителна забава и в застрахователния договор е предвидено да се покрива риска по чл. 4, ал. 2, т. 1.

(3) По застрахователния договор не се покрива отговорността на застрахования за вреди:

1. покривани от застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите или друга застраховка, която е задължителна по закон;

2. нанесени на:

а) околната среда, включително чрез замърсяване на въздуха, почвата или водите;

б) трети лица, които са свързани лица със застрахования по смисъла на Кодекса на застраховането (КЗ).

3. настъпили при превоз на товар, който съгласно действащата нормативна уредба или съгласно споразумение, сключено между изпращача и превозвача и указано в товарителницата, трябва да бъде придружаван, ако вредите произтичат от риск, който придружаването е имало за цел да предотврати;

4. произтекли от:

а) явни липси или повреди на товар, които не са били установени съвместно от застрахования и получателя на товара в момента на доставянето;

б) скрити липси или повреди на товар, за които получателят на товара не е отправил възражения пред застрахования в срок 7 работни дни от доставянето;

в) лихви, неустойки и пропуснати ползи;

г) обявления в товарителницата особено интерес при доставянето.

5. по контейнери, контейнерно оборудване или друго имущество, различно от товар или чуждо ремарке.

(4) Доколкото изрично не е уговорено друго, по застрахователния договор не се покрива отговорността на застрахования за вреди, нанесени на трети лица при извършването на:

1. международни превози, които не са подчинени на режима, установен от Конвенция CMR;

2. каботажни превози;

3. превози на следните видове товари:

а) автомобили;

б) нетрайни стоки;

в) едрогабаритни товари;

г) опасни товари от Клас 1 по класификацията на ADR.

V. ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ДОГОВОР

Основни положения

Чл. 7. (1) Застрахователният договор се сключва за определен срок в писмена форма като застрахователна полица, която се съставя в 2 еднообразни екземпляра – по един за всяка от страните.

(2) Застрахователният договор може да бъде изменен само по взаимно съгласие на страните или на основания, предвидени в закон. Всяко изменение на договора се документира с добавък (анекс) към застрахователната полица или друг писмен акт, който се съставя от застрахователя в 2 еднообразни екземпляра и се подписва от страните.

(3) Застрахователният договор се изготвя на български език. Неразделна част от всеки застрахователен договор са застрахователната полица, настоящите Общи условия, както и:

1. писменото предложение или искане за сключване на застрахователен договор или писмените отговори на застрахования и/или застраховачия на поставените от застрахователя въпроси относно съществените за риска обстоятелства;

2. добавъците към застрахователната полица, писмените уведомления между страните, както и всеки друг писмен акт, издаден във връзка със сключването, изпълнението или прекратяването на договора.

(4) При сключването на застрахователния договор страните могат да уговорят изменения, изключения и/или допълнения на отделни разпоредби от настоящите Общи условия.

(5) Застрахователят издава застрахователен сертификат, удостоверяващ сключения застрахователен договор, по искане на застраховачия, както и когато това е предвидено в закон. Когато застраховачият и застрахованият са различни лица, застрахователят издава застрахователен сертификат и по искане на застрахования, но само по отношение на неговия застрахован интерес.

(6) Застрахователният договор се прекратява с изтичането на срока, за който е сключен, както и в случаите, предвидени в Кодекса за застраховането (КЗ). Застрахователният договор може да се прекрати и по взаимно съгласие на страните или на основания, предвидени в него.

(7) Застрахователен договор, в срока на който се включват няколко застрахователни периода, може да бъде прекратен без неустойки или други разности от всяка от страните с предизвестие, отправено до другата страна. Прекратяването по изречение първо влиза в сила от края на текущия застрахователен период, като срокът на предизвестието не може да бъде по-кратък от един месец и по-дълъг от три месеца.

(8) В случай на прекратяване на застрахователния договор преди изтичане на текущия застрахователен период застрахователят има право на:

1. съответната премия само за частта от периода, през който е носил покритие, ако не е настъпило застрахователно събитие;

2. цялата премия, определена за застрахователния период, ако преди прекратяването е настъпило застрахователно събитие.

(9) В случаите по ал. 8 финансовите отношения между страните по застрахователния договор се уреждат в срок 15 работни дни от датата на прекратяването му, освен ако страните не договорят друго.

Отворен застрахователен договор

Чл. 8. (1) Застрахователният договор може да бъде сключен и като отворен застрахователен договор, като в този случай не се прилага чл. 5, ал. 3, а застрахователното покритие е в сила само за конкретни превози. При сключването на отворен застрахователен договор страните уговарят единствено покритиите рискове и видовете превози, за които се отнася застрахователното покритие, а застрахованият интерес (отделните превози) се конкретизира пред застрахователя след сключването на договора.

(2) По отворения застрахователен договор може да има и повече от един застрахован.

(3) Застрахователят е длъжен да:

1. обявява пред застрахователя в срок 7 работни дни от изтичането на всеки месец, включен в срока на договора, данните за извършените през съответния месец превози (превозни средства, начален и краен пункт и други), както и конкретната база за изчисляване на застрахователната премия;

2. изисква потвърждение за застрахователно покритие от застрахователя за всеки отделен превоз, ако е договорено между страните, чрез застрахователен сертификат или друг надлежен начин.

(4) Ако застрахователят не е изпълнил или е изпълнил неточно задължението си по ал. 3, застрахователят не е длъжен да извърши плащане, освен ако застрахователят докаже, че е бил добросъвестен.

(5) Ако застрахователят недобросъвестно наруши задълженията си по ал. 3, застрахователят може да прекрати отворения застрахователен договор без предизвестие.

(6) Извън случаите по ал. 5 всяка от страните по отворения застрахователен договор има право да го прекрати едностранно като отправи едномесечно писмено предизвестие до другата страна.

(7) Превозите, за които е започнало застрахователното покритие, остават застраховани до договорения за тях срок на застрахователно покритие и след прекратяването на отворения застрахователен договор, освен ако не е договорено друго. В този случай застрахователят има право да получи застрахователната премия, която е дължима до момента на изтичане срока на съответното покритие.

Застрахователна сума, лимити на отговорност и самоучастие

Чл. 9. (1) Застрахователната сума представлява горна граница на отговорността на застрахователя към застрахования и трети увредени лица за всички застрахователни събития по всички рискове, предвидени в застрахователния договор. Застрахователната сума се договаря между страните и посочва в застрахователния договор под формата на фикси-

рана парична сума.

(2) В рамките на застрахователната сума страните могат да уговорят различни лимити, до които се ограничава отговорността на застрахователя по предвидените в застрахователния договор рискове, в това число:

1. лимит за събитие – ограничава отговорността на застрахователя за всяко едно застрахователно събитие по съответния риск;

2. лимит в агрегат – ограничава отговорността на застрахователя за всички застрахователни събития, настъпили по определен риск през времетраенето на застраховката.

Чл. 10. (1) Страните по застрахователния договор могат да уговорят самоучастие на застрахования, което се изразява в поемане от него на част от отговорността в случай на настъпване на застрахователно събитие. Самоучастие може да бъде само безусловно по смисъла на Кодекса за застраховането (КЗ).

(2) Самоучастие може да бъде уговорено за всеки от рисковете, предвидени в застрахователния договор, като неговият размер не може да надхвърля 50 на сто от застрахователното обезщетение или фиксирана в договора сума.

Застрахователна премия

Чл. 11. (1) За всеки застрахователен период, включен в срока на договора, се определя застрахователна премия или се посочва начинът на определянето ѝ. Застрахователната премия е неделима.

(2) Цялата премия или първата вноска при разсрочено плащане на премията се плаща незабавно след сключването на договора, освен ако в него е предвиден срок за нейното плащане. В случаите на разсрочено плащане вноските от премията се плащат в сроковете, уговорени в договора за застраховка.

Чл. 12. (1) Ако през периода на действие на застрахователния договор застрахователният риск значително се увеличи или намали, всяка от страните може да иска увеличение или намаление на застрахователната премия или да прекрати договора. Правото на прекратяване на договора се погасява, когато не бъде упражнено в рамките на един месец след узаването за обстоятелството, от което е произтекло значителното увеличаване или намаляване на риска.

(2) Смята се, че застрахователният риск се е увеличил значително, когато преди да са изминали 2/3 от срока на договора е възникнало повече от едно застрахователно събитие.

(3) Намаляването на броя на използваните от застрахования превозни средства не води до съществено намаляване на застрахователния риск и не е основание за намаляване на премията.

Права и задължения на застрахователя и застрахования

Чл. 13. (1) Застрахователят и застрахованият имат право през времетраенето на застрахователния договор да искат от застрахователя:

1. промяна в данните на МПС, което е посочено в договора, ако е настъпила промяна в неговата регистрация или бъдат установени непълноти или грешки в неговите данни;

2. разширяване на обхвата на застрахователното покритие по отношение на превозите на товари от определен вид и/или на някои от рисковете по чл. 4, ал. 2;

3. замяната на посочено в договора МПС с друго или добавянето на ново МПС;

4. заверено копие от застрахователния договор;

5. копие от всички заявления, декларации и други документи, които е предоставил във връзка със сключването на застрахователния договор.

(2) Обичайните разности по издаване на документите по ал. 1, т. 4 и 5 са за сметка на застрахователя, съответно на застрахования.

Чл. 14. (1) Застрахованият е длъжен да:

1. полага грижата на добър търговец при извършването на превози на товари по шосе;

2. вземе мерки за предпазване на поверените му товари и ремаркета от увреждане;

3. спазва предписанията на застрахователя и на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди;

4. допуска застрахователя да прави проверки.

(2) Основните предписания на застрахователя по смисъла на ал. 1, т. 3 са посочени в Приложение „Предписания“ към настоящите Общи условия. По всеки конкретен застрахователен договор застрахователят може да даде и допълнителни предписания, които изрично се отбелязват в него.

(3) Ако един и същ риск е застрахован от повече от един застраховател и застрахователите дадат различни предписания на застрахования, той трябва да действа по своя разумна преценка с оглед изпълнението на задължението си по ал. 1, т. 3, като уведомява всеки от застрахователите за предприетите действия.

(4) При неизпълнение на задължение по ал. 1 или 3 застрахователят има право да прекрати договора, ако не е настъпило застрахователно събитие.

Чл. 15. (1) При настъпване на застрахователно събитие застрахованият е длъжен да положи максимални усилия да намали размера на вредите, както и да спазва указанията на застрахователя. Освен ако застрахователят е дал други указания, застрахованият трябва да действа по следния начин:

1. да уведоми незабавно полицията или друг компетентен орган, ако събитието е настъпило в резултат на кражба, ПТП, пожар, грешна гоставка или злополука, като изиска да получи екземпляр или заверено копие от писмения акт, съставен от съответния компетентен орган, в който се съдържа информация за събитието и за настъпилите в резултат на него вреди;

2. да фотографира мястото на събитието и уврежданията по товарите и превозните средства;

3. да следва инструкциите на изпращача относно застраховката на товара, ако такива се съдържат в товарителницата, докато не получи други нареждания;

4. да уведоми незабавно лицето, което има право да се разпорежда с превозвания товар, и да следва получените от него указания, доколкото те не противоречат на добрите търговски практики и не засягат необосновано правата на други лица;

5. да съдейства на застрахователя за ангажирането на аварен комисар, който да установи размера на вредите и причините за настъпването им, ако лицето, което има право да се разпорежда с товара, не желае да ангажира такъв, а причините за настъпването на застрахователното събитие са неясни или е силно вероятно размерът на вредите да надхвърли 1 000 евро;

6. да участва в съставянето на констативен протокол съвместно с получателя на товара или негов представител.

(2) Ако застрахованият не успее по каквато и да е причина да се свърже със застрахователя в срок до 24 часа от настъпването на застрахователното събитие и поради това изпадне в невъзможност да изпълни задължението си по ал. 1, т. 5, той има право да ангажира самостоятелно аварен комисар и да претендира за възстановяване на направените разходи съгласно чл. 23, ал. 1, т. 3.

Чл. 16. (1) Застрахованият е длъжен във връзка с неговата гражданска отговорност, която е обект на застраховане, в срок до 7 работни дни от:

1. узнаването да съобщи на застрахователя обстоятелствата, които биха могли да доведат до възникването ѝ;

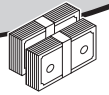
2. узнаването да уведоми застрахователя за настъпване на застрахователно събитие;

3. узнаването да уведоми писмено застрахователя за предявените срещу него претенции;

4. връчване на съобщение да уведоми писмено застрахователя за искова (съдебна) претенция срещу него;

5. извършване на плащания по предявените срещу него претенции да уведоми писмено застрахователя за тях.

(2) При предявен съдебен иск от увреденото лице застрахованият е длъжен в законовия срок да иска привличане на застрахователя в процеса, когато това е допустимо от закона.

VI. ОБЕЗЩЕТЯВАНЕ НА ВРЕДИ

Застрахователна претенция. Доказателства

Чл. 17. (1) Претенция към застрахователя за получаване на застрахователно обезщетение може да бъде отправена:

1. чрез пряк иск на увреденото лице или

2. от застраховател по имуществена застраховка, който е встъпил в правата на увреденото лице, или

3. от застрахования, ако той е угодстворил увреденото лице при спазване на изискванията на чл. 19, ал. 3 или е направил разходи, които се покриват по условията на застрахователния договор.

(2) Лицето, което желае да получи застрахователно обезщетение, е длъжно да отправи към застрахователя писмена застрахователна претенция, като заедно с това предостави пълни и точни данни за банковата сметка, по която да се извършат плащанията от страна на застрахователя.

(3) Непредставянето на данни за банковата сметка има последиците на забавя на кредиторите по отношение на плащането, като застрахователят не дължи лихва за забавя върху дължимото застрахователно обезщетение.

Чл. 18. (1) Лицето, отправило застрахователната претенция, трябва да представи пред застрахователя следните доказателства за установяване на основанието и размера на претенцията:

1. превозен договор – втора или трета част от товарителницата;

2. фактура (сметка) или търговски договор за товара заедно с опаковъчен лист, спецификация и сертификат за произход;

3. митнически акт, протокол за ПТП, полицейски протокол или друг документ, издаден от компетентен орган във връзка със застрахователното събитие;

4. европейски документ за почистване (ECD сертификат) на превозното средство, издаден от специализирана фирма за почистване – ако вредите се изразяват в замърсяване на товар, превозван в наливно или наспино състояние с автоцистерна или друго специализирано превозно средство;

5. констативен или приемно-предавателен протокол, съставен в мястото на предаване на товара от аварен комисар или от застрахования с участието на получателя на товара;

6. снимков материал и декларация от водача на МПС и/или от придружителя на товара относно обстоятелствата, при които са настъпили вредите;

7. рекламация или протестно писмо на увреденото лице към застрахования;

8. декларация от увреденото лице относно наличието на имуществена застраховка за липсващото или повредено имущество и получените обезщетения от други застрахователи или трети лица;

9. сертификат на температурния логер (термограф) на превозното средство и разпечатка на записаните от него данни за превоза, АТР-сертификат на превозното средство, както и фитосанитарен сертификат за товара, когато се изисква такъв по закон – при превоз на нетрайни стоки под температурен режим;

10. кореспонденцията на застрахования с представителите на компетентните органи, други застрахователи или трети лица (друг превозвач, спедитор и др.) във връзка с определяне на отговорността за нанесените вреди;

11. документи на водача на МПС, доказващи неговата правоспособност – карта за квалификация, удостоверение за психологическа годност, свидетелство за управление на МПС и сертификат за водач на МПС;

12. документи за МПС или състава от пътни превозни средства, с които е извършен превоза – свидетелство за регистрация, удостоверение за техническа изправност, знак за първоначален технически преглед, договор за наем (лизинг), приемно-предавателен протокол за предаване на чуждо ремарке;

13. тахографските данни, както и лиценза (разрешителното) за извърш-

ване на превоз – ако превозът е извършен с МПС или състав от пътни превозни средства с максимално допустима маса над 3,5 тона;

14. декларация от застрахования относно наличието на валидни застраховки с други застрахователи, покриващи същия застрахователен риск, както и за получените обезщетения от други застрахователи или от трети лица;

15. фактура или друг разходооправдателен документ за направените от застрахования разходи – ако претенцията е за разходи, покривани по условията на договора;

16. фактура, проформа фактура или друг документ, доказващ стойността на необходимия ремонт – ако претенцията е свързана с вреди по чуждо ремарке;

17. търговски договори, счетоводни документи, споразумения и други документи, доказващи вредите, произлезли от значителна забава при доставянето;

18. изпълнителен лист по влязло в сила съдебно решение, ако претенцията е била отнесена за решаване по съдебен ред.

(2) Застрахователят има право да иска представянето на допълнителни доказателства само в случай че необходимостта от тях не е могла да се предвиди към датата на завеждане на претенцията и най-късно в срок 45 дни от датата на представяне на доказателствата по ал. 1.

(3) Доказателствата по ал. 1 и 2 се представят пред застрахователя в оригинал или заверено копие. Ако сред доказателствата има документи, които не са на български език, същите трябва да бъдат придружени от официален превод на български език.

Чл. 19. (1) Застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 18, като:

1. определи и изплати размера на обезщетението или
2. мотивирано откаже плащането.

(2) Когато не са представени всички доказателства по чл. 18, застрахователят се произнася по един от начините по ал. 1 не по-късно от шест месеца от датата на завеждане на претенцията.

(3) Спогодбата между увреденото лице и застрахования, както и признаването на задължението от застрахования имат действие за застрахователя, ако той ги одобри.

Чл. 20. (1) Застрахователят отказва плащане на обезщетение в следните случаи:

1. при умишлено причиняване на застрахователното събитие от лице, което има право да получи застрахователното обезщетение, или от застрахователя с цел получаване на застрахователното обезщетение от друго лице;

2. при неизпълнение на задължение по застрахователния договор от страна на застрахования, което е значително с оглед интереса на застрахователя и е довело до възникване на застрахователното събитие;

3. когато:

а) настъпването на застрахователното събитие е следствие от неизпълнение на задължението по чл. 14, ал. 1;

б) е налице изключение от застрахователното покритие по смисъла на чл. 6;

в) застрахованият не е изпълнил задължението си в срока по чл. 16, ал. 1 с цел да се попречи на застрахователя да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитие, или когато неизпълнението е направило невъзможно установяването на тези обстоятелства от застрахователя.

4. лицето, което претендира за обезщетение, си е послужило с измама или се е опитало да въведе застрахователя в заблуждение относно настъпването на застрахователното събитие или размера на възникналите вреди, включително чрез представянето на неистински или подправени документи.

(2) Застрахователят може да откаже плащане на обезщетение и на други основания, предвидени в застрахователния договор или в тези Общи условия, както и в други случаи, предвидени със закон.

Размер на вредите. Застрахователно обезщетение

Чл. 21. (1) Вредата при цялостна или частична загуба (изгубване) на товар се изчислява според стойността на товара на мястото и по времето, когато е бил приет за превоз. Стойността на товара се определя по борсовия курс или при липса на такъв – по текущата цена на пазара, или при липса на такава – по обичайната стойност на товарите от същия вид и качество.

(2) Вредата, произтекла от повреда на товар, се определя според стойността на обезценяването на увредената част от него. Обезценката на съответната част от товара се определя съвместно от застрахователя и лицето, отпратило претенцията, а при невъзможност за постигане на съгласие помежду им – от аварияен комисар или друг независим оценител, избран от тях. Размерът на обезщетението за повредената част от товара в никакъв случай не може да надвиши размера на обезщетението, който би се получил при изгубването на тази част от товара.

(3) При определянето на вредите винаги се отчита естествената фира, която се приема за равна на пределната (максималната) норма, установена за съответния вид товари в приложените към Наредба № 13а-10403 таблици, а при липса на норма за този вид товари – за равна на 2 на сто от теглото на товара, ако той е предаден за превоз в течно или влажно състояние, или на 1 на сто от теглото му, ако товарът е предаден за превоз в сухо състояние.

Чл. 22. (1) Вредите, произтекли от значителна забава при доставянето, се определят според представените по претенцията доказателства, като обезщетението не може да надвиши установения в Конвенция CMR максимален размер на обезщетението за забава при доставяне.

(2) Вредите, произтекли от непредвидени разходи, се определят въз основа на представените по претенцията доказателства, като обезщетението не може да надвиши лимита, определен за този риск в застрахователния договор.

(3) Вредите, произтекли от загуба или повреда на чуждо ремарке, се определят по взаимно съгласие между застрахователя и лицето, отпратило претенцията, а при невъзможност за постигане на съгласие помежду им – съобразно прилаганата от застрахователя методика. Обезщетението е до действителния размер на вредите, но не повече от действителната стойност на ремаркето към датата на настъпване на застрахователното събитие.

Чл. 23. (1) Застрахователното обезщетение е до размера на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието, като не може да надхвърля застрахователната сума (лимита на отговорност), освен когато това е предвидено в КЗ. Допълнително в размера на обезщетението се включват превозната цена, митническите сборове и другите разходи по превоза – изцяло в случай на цялостна загуба и пропорционално при частична загуба.

(2) Застрахователят заплаща в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност) и:

1. разходите, присъдени в полза на увреденото лице по съдебни дела, водени срещу застрахования за установяване на гражданската му отговорност, когато застрахователят е привлечен в процеса;

2. дължимите от застрахования лихви за забава, за които той отговаря пред увреденото лице, считано от датата на уведомяването на застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 16, ал. 1, т. 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователната претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна;

3. разходите по оценяването на вредите, ако застрахованият е отговорен за покриването на тези разходи по закон или те са били предварително одобрени от застрахователя.

(3) Когато застрахованият носи отговорност към повече от едно увредено лице, застрахователят определя действителния размер на вредите за всяко едно от лицата и ако общият размер на вредите надхвърля застрахователната сума (лимита на отговорност), застрахователят за-

плаща обезщетение на всяко лице пропорционално на определения за него размер на обезщетение в рамките и спрямо застрахователната сума (лимита на отговорност).

(4) Когато застрахованият интерес е застрахован срещу същия застрахователен риск и при друг застраховател и сборът от отделните застрахователни суми надвишава размера на действително претърпените вреди, налище е многократно застраховане. В този случай застрахователят отговаря в такава пропорция, в каквата застрахователната сума по сключената с него застраховка се отнася към общата застрахователна сума на всички застраховки, като лицето, което претендира за обезщетение, не може да получи общо от застрахователите повече от действително претърпените вреди.

(5) При определянето на застрахователното обезщетение всички елементи, които служат за основа за изчисляване на неговия размер, трябва да са изразени в една и съща валута. При конвертирането на валути се използва курсът, обявен от Българската народна банка за датата на възникване на вредите. Ако в договора за застраховка е определен лимит в разчетни парични единици, този лимит се конвертира на базата на стойността, която съответната валута има в разчетни парични единици към датата на възникване на вредите, съгласно начина на превръщане, прилаган от МВФ при извършването на операции и сделки към съответната дата.

(6) Застрахователното обезщетение, определено по реда на ал. 1-5, се намалява:

1. с размера на:

а) сумите, получени като обезщетение от друг застраховател или трети лица;

б) самоучастието на застрахования, ако е уговорено такава;

в) неиздължената част от застрахователната премия, ако претенцията е отправена от застрахования.

2. на основания, предвидени в закона, застрахователния договор или настоящите Общи условия.

(7) Ако е налице основание по ал. 6, т. 2 за намаляване на застрахователното обезщетение, застрахователят има право да намали пропорционално и сумата за възстановяване на разходите по ал. 2, т. 3.

VII. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 24. (1) Застрахователят е длъжен:

1. да разясни условията по застрахователния договор на застрахования, ако той е различно лице;

2. да заплати застрахователната премия в уговорения срок;

3. да съобщава на застрахователя за всяка промяна на своето име, фирма или наименование, или адрес за кореспонденция, които са посочени в застрахователния договор или в други документи, предоставени на застрахователя. В случай че той не изпълни това свое задължение или посочи невярна информация, всяко писмено изявление от страна на застрахователя, изпратено от него на адреса на застрахователя, последно обявен пред застрахователя, се смята за връчено и получено от застрахователя с всички предвидени в закона или в договора правни последици.

(2) Всяко едно задължение на застрахования и застрахователя, посочено в застрахователния договор или в тези Общи условия, се счита за значително с оглед интереса на застрахователя и следва да бъде изпълнено непременно в указания срок или при липса на конкретен срок – в разумен срок с оглед на обстоятелствата.

(3) Застрахователят и застрахованият са обвързани с последиците от всяко действие и/или бездействие на техни служители или представители, довело до неизпълнение на което и да е от задълженията им по застрахователния договор.

(4) Застрахователят не дължи лихва за неправилно заплатена застрахователна премия.

Чл. 25. (1) Всички взаимоотношения между страните във връзка с изпълнението на застрахователния договор се уреждат в писмена форма.

(2) Всяка от страните по застрахователния договор отправя съобщенията и уведомятията до другата страна в писмена форма, освен ако е уговорено друго. Писмените изявления и съобщения, от каквото и да било естество, се считат за извършени в уговорения срок, ако са предадени по пощата или с електронно съобщение до изтичането на последния ден на срока.

(3) Известие или съобщение от застрахователя, връчено на ръка на застрахователя или застрахования, в това число на техен служител, пълномощник или законен представител, се смята получено от застрахователя, съответно от застрахования, от момента на връчването.

(4) Данните, съдържащи се в застрахователния договор, представляват търговска и застрахователна тайна. Страните по договора са длъжни да смятат цялата информация, която обменят помежду си във връзка с неговото изпълнение, за поверителна и да не я споделят или разгласяват пред трети лица без съгласието на другата страна, освен когато разкриването на тази информация е задължително по закон.

Чл. 26. (1) Заглавията на разделите и подзаглавията в тези Общи условия са само указателни.

(2) Определените в дни срокове се броят в календарни дни, освен ако изрично не е посочено, че се броят в работни дни.

(3) Ако някоя от съставните части на застрахователния договор съдържа текстове както на български език, така и на друг език, с предимство се ползват текстовете на български език.

Чл. 27. (1) Спрямо застрахователния договор се прилага българският закон.

(2) За всички въпроси, неуредени в застрахователния договор или настоящите Общи условия, се прилагат разпоредбите на КЗ и останалото приложимо българско законодателство.

(3) Всички спорове между страните по застрахователния договор, отнасящи се до неговото изпълнение или прекратяване, се разрешават чрез преговори, а при невъзможност за постигане на съгласие между страните се отнасят за разглеждане пред компетентния български съд.

(4) При несъответствие между застрахователния договор и разпоредбите на тези Общи условия има сила уговореното в договора.

(5) Правата и задълженията по застрахователния договор във връзка със застрахователното обезщетение се погасяват с изтичане на законовия давностен срок, считано от датата на настъпване на застрахователното събитие.

Настоящите Общи условия са приети с решение на Управителния съвет на „ЗД ЕВРОИНС“ АД от 02.02.2017 г., изменени и допълнени с решение на Съвета на директорите на „ЗД ЕВРОИНС“ АД от 06.01.2026 г. и влизат в сила от 26.01.2026 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ „ПРЕДПИСАНИЯ“

Настоящото приложение представлява неразделна част от Общите условия за застраховане на отговорността на превозвача по шосе и съдържа основните предписания на застрахователя към всеки застрахован за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди.

Предписание № 1: Застрахованият да използва за превоз на товари по шосе единствено превозни средства, които:

1. имат подходящи размери и товароносимост;
2. осигуряват надеждна защита на превозваните товари от влиянието на околната среда и от външно посегателство;
3. са технически изправни, което се удостоверява със следните документи:
 - а) валидно удостоверение за периодичен преглед за проверка на техническата изправност;
 - б) знак за първоначален технически преглед или за преминал периодичен преглед за проверка на техническата изправност.
4. са оборудвани с:
 - а) гуми, съобразени с пътните и климатичните условия и с дълбочина на протектора от най-малко 3 мм;
 - б) изискваното по закон ADR-оборудване – при извършване на превози на опасни товари съгласно ADR;
 - в) изправни средства за пожарогасене.

Предписание № 2: Застрахованият да използва за превозване на нетрайни стоки, както и на други товари, изискващи съхранение при определен микроклимат, само превозни средства, които:

1. имат термоизолирано товарно отделение и са сертифицирани за превоз на нетрайни стоки – доказва се с валиден ATP-сертификат;
2. са оборудвани с температурен логер (термограф), който е:
 - а) преминал през периодичен (годишен) преглед за проверка и калибровка на сензорите;
 - б) в състояние да следи и записва без прекъсване данните за температурния режим по време на всеки един превоз.

Предписание № 3: Застрахованият да наема за водачи само лица, които отговарят на съответните нормативни изисквания, както и да организира:

1. предпътния медицински преглед на водачите, включващ общото им здравословно състояние;
2. труда на водачите, като спазва нормативните изисквания относно времето за управление на превозното средство;
3. маршрута и работния график за всеки превоз по такъв начин, че:
 - а) да не се превишава максимално допустимото време за непрекъснато управление на МПС от един водач, като същевременно водачите да имат възможност да почиват на места, в близост до които има охраняем паркинг или ТИР-паркинг;
 - б) да се избягва преминаването през места, за които има информация, че ще бъдат затворени за движение било поради неблагоприятни метеорологични условия, било поради граждански протест или друга предварително известна причина.

Предписание № 4: При приемането на товари за превоз застрахованият да се увери, че:

1. товарното отделение на превозното средство е добре почистено и подсушено;
2. при многогорово подреждане на товарите в превозното средство най-тежките пратки са наредени най-отдолу;
3. няма опасност да се смесят опасни товари с обикновени товари или ароматни стоки с други стоки;
4. отделните пратки товари са:
 - а) без видими липси и повреди и с подходяща транспортна опаковка;

- б) така подредени в товарното отделение на превозното средство, че да не се превиши максимално допустимото натоварване на ос;
 - в) надеждно закрепени (привързани/застопорени) с помощта на колани, прегради, подложки или с други подходящи средства, така че да не се допусне тяхното преместване по време на превоза;
 - г) придружавани от всички необходими транспортни документи, които са попълнени точно и четливо.
5. покривът/покривалото на товарното отделение е с ненарушена цялост.

Предписание № 5: Застрахованият да впише в съответната товарителница забележка във всички случаи, когато:

1. има неточности или непълноти в данните, посочени в товарителницата относно броя на колетите, маркировката и номерата им, или той не разполага с необходимите средства за проверка на тези данни;
2. за превоза се използва открито превозно средство по смисъла на ADR;
3. товарът или неговата опаковка са във видимо недобро състояние.

Предписание № 6: Застрахованият да инструктира водачите, че при изпълнението на превоз на товари:

1. не трябва да:
 - а) взимат (качват) в превозните средства случайни лица, които нямат отношение към изпълнявания превоз;
 - б) транспортират хора в товарното отделение на превозните средства;
 - в) оставят без надзор превозните средства, както и документите за тях и за превозваните товари.
2. трябва да:
 - а) спазват установените правила за движение по пътищата, в това число ограниченията за скорост на движение и за осово натоварване;
 - б) потърсят незабавно контакт с лицето, което има право да се разпорежда с превозвания товар, когато по каквато и да е причина изпълнението на превоза в срока, уговорен в товарителницата, е невъзможно или стане такова преди пристигането на товара в предвиденото за доставянето му място.